

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Temple oaths in Ptolemaic Egypt : a study at the crossroads of law, ethics and religion

Massa, V.

Citation

Massa, V. (2018, December 6). *Temple oaths in Ptolemaic Egypt : a study at the crossroads of law, ethics and religion*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/67293>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/67293>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/67293> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Massa, V.

Title: Temple oaths in Ptolemaic Egypt : a study at the crossroads of law, ethics and religion

Issue Date: 2018-12-06

Propositions

accompanying the dissertation entitled:

Temple Oaths in Ptolemaic Egypt.
A Study at the Cross-Roads of Law, Ethics and Religion

by Viviana Massa

- I. The current use of oaths such as professional oaths, trial oaths and oaths of office shows that, despite the process of secularization in modern western society, oaths have ‘survived’ the gods.
- II. In Ancient Egypt it was legally and socially acceptable for a husband to adduce infidelity or theft as a reason for divorcing his wife, even in the absence of proof and with the clear intent of escaping or reducing his financial obligations.
- III. Temple oath O. Turin G. 5 is not merely one more addition to the existing corpus of temple oaths dealing with divorce issues.
- IV. In Ancient Egypt the oath withstood almost three thousand years as an instrument of truth and law due to a built-in assumption: as long as ancient Egyptians took their gods seriously, they would not treat an oath lightly.
- V. One of the best ways to get to know the ancient Egyptians is by examining their quarrels: what they quarreled about brings valuable insights into their daily life while the means by which they resolved their disputes help reveal aspects of Egyptian society.
- VI. The text published by K.-Th. Zauzich, *Ein Tempeleid mit Treuhänder*, in *Enchoria* 17 (1990), p. 123-128, is not a temple oath.
- VII. A complete, new publication of the Greek document P. Grenf. I 11 (P. London III 606 + P. Heid. Gr. 1277 + P. Heid. Gr. 1288) would be valuable to both Greek papyrologists and demotists, as well as to legal historians.
- VIII. Due to the discrepancy between oral practice and written culture, our knowledge of ancient Egyptian oaths is bound to remain incomplete.
- IX. The translation of the Demotic word *h.t* as “copy” in the heading of Ptolemaic temple oaths on ostraca is misleading and should be replaced by the translation “wording” (against a.o. Ritner, *Demotic Ostraca in Detroit*, in *Fs. Zauzich* (2004), p. 497-508 and, more recently, Scalf and Jay, *Demotic Ostraca Online*, in *OLA* 231 (2014), nr. 12 and 13, p. 257-258).
- X. The appearance of oath-helpers in Ptolemaic temple oaths should be seen as a legal development rather than a token of the weakening of the oath.

PROPOSITIONS

- XI. The only way for foreigners living in the Netherlands to learn Dutch is (to pretend) not to speak English.
- XII. As long as teachers' salaries in the Netherlands are not adequately raised in conformity to the market, their social status will also not improve.
- XIII. The use of mediation nowadays and, although more sporadic, oaths to settle disputes among wine farmers and neighbours in the small village of Neviglie (Piemonte, Italy), shows how in small communities oral agreements, social control and informal dispute settlement are still preferred above written records and formal litigation.

Stellingen

behorende bij het proefschrift:

Temple Oaths in Ptolemaic Egypt.
A Study at the Cross-Roads of Law, Ethics and Religion

door Viviana Massa

- I. Het hedendaagse gebruik van eden, zoals beroepseden, eden bij rechtsaangelegenheden en bij het aanvaarden van openbare taken, toont aan dat, ondanks het secularisatieproces in de moderne westerse samenleving, eden de goden hebben ‘overleefd’.
- II. In het Oude Egypte was het voor een man juridisch en maatschappelijk aanvaardbaar om ontrouw en diefstal aan te voeren als reden voor echtscheiding, zelfs bij gebrek aan bewijs hiervoor en met de duidelijke bedoeling om aan zijn financiële verplichtingen te ontkomen, dan wel deze te beperken.
- III. Tempeleed O. Turijn G. 5 is niet slechts een kwantitatieve aanvulling op het bestaande corpus van tempeleden omtrent echtscheidingsgeschillen.
- IV. In het Oude Egypte gold de eed gedurende bijna drieduizend jaar als een waarheids- en rechtsinstrument dankzij een ingebouwde veronderstelling: zolang de oude Egyptenaren hun goden serieus namen, zouden zij niet lichtzinnig met een eed omgaan.
- V. Een van de beste manieren om de oude Egyptenaren te leren kennen is door hun geschillen te onderzoeken: hetgeen waarover ze ruzie maakten verschaft waardevolle inzichten in hun dagelijks leven, terwijl de middelen waarmee ze hun geschillen beslechtten aspecten van de Egyptische samenleving helpen onthullen.
- VI. De door K.-Th. Zauzich, *Ein Tempeleid mit Treuhänder*, in *Enchoria* 17 (1990), p. 123-128, gepubliceerde tekst is geen tempeleed.
- VII. Een volledige, nieuwe publicatie van het Griekse document P. Grenf. I 11 (P. London III 606 + P. Heid. Gr. 1277 + P. Heid. Gr. 1288) zou van grote waarde zijn voor zowel Griekse papyrologen en demotisten, als voor rechtshistorici.
- VIII. Door de discrepantie tussen mondelinge praktijk en schriftelijke cultuur zal onze kennis van de oud-Egyptische eden onvolledig blijven.
- IX. De vertaling van het Demotische woord *h.t* als “kopie” in het opschrift van Ptolemaeïsche tempeleden die op ostraca staan geschreven is misleidend en zou moeten worden vervangen door de vertaling ‘bewoording’ (contra o.a. Ritner, in: *Fs. Zauzich* (2004), p. 497-508 en, recenter, Scalf and Jay, *OLA* 231 (2014), nr. 12 en 13, p. 257-258).

STELLINGEN

- X. Het verschijnen van eedhelpers in Ptolemaïsche tempelen moet worden gezien als een juridische ontwikkeling in plaats van een teken van de verzwakking van de eed.
- XI. De enige manier voor buitenlanders die in Nederland wonen om Nederlands te leren is (doen alsof ze) geen Engels spreken.
- XII. Zolang de lerarensalarissen in Nederland niet adequaat worden verhoogd conform de marktsector zal ook de sociale status van leraren niet verbeteren.
- XIII. Het gebruik van bemiddeling en eden om geschillen tussen wijnboeren en hun directe burens in het kleine dorp Neviglie (Piemonte, Italië) te beslechten, toont aan hoe in kleinere gemeenschappen mondelinge afspraken, sociale controle en informele geschillenbeslechting de voorkeur genieten boven geschreven documenten en formele geschillenbeslechting.